Obsluhoval jsem kdekoho

Zdeněk Košař

Veselé historky z „restaurací a jídelen"

nastole

OBSLUHOVAL JSEM KDEKOHO

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatrosmedia.cz
www.knihynastole.cz

Zdeněk Košař
Obsluhoval jsem kdekoho – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Obsluhoval jsem kdekoho

Veselé historky z „restaurací a jídelen“

Zdeněk Košař

nastole

Hotýlek u nádraží, kde jsem začínal

© Zdeněk Košař, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-7448-888-7 (1. zveřejnění, 2026)
ISBN e-knihy 978-80-7448-902-0 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7448-932-7 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7448-933-4 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

Kdyby mi někdo řekl, že napíšu knihu...

Kdyby mi někdo v mládí řekl, že jednou napíšu knihu, doporučil bych mu studený obklad a den volna. Ale člověk za těch pár desítek let nasbírá tolik zážitků, že je škoda je nechat jen tak ležet v hlavě – obzvlášť ty, které by jiného poslaly rovnou na psychiatrii.

Každý člověk má svůj příběh. Některé jsou tiché, jiné hlučné, některé se ztratí v čase – a některé si zaslouží být vyprávěny. Patřím k těm, kteří celý život stáli mezi lidmi: v restauracích, u výčepu, v kuchyních, na place, v hluku i v tichu po zavíračce. Viděl jsem generace hostů, kolegů, šéfů i kamarádů. A přesto, nebo právě proto, si stojím za svým.

Tahle kniha není o slávě ani o velkých gestech. Je o práci, která voní po pivu, o lidech, kteří drží provoz pohromadě, o přátelství, které vydrží roky, a o chvílích, které se člověku zaryjí pod kůži. Je to příběh jednoho života – obyčejného, a přitom neobyčejně lidského.

Rozhodl jsem se podělit o to, co jsem zažil, koho jsem potkal, co mě potěšilo i zklamalo. A hlavně o to, co mi zůstalo v srdci. A já věřím, že právě v té upřímnosti je síla této knihy.

A jak jsem se ke své milované práci dostal?

Po základní škole jsem si uvědomil, že je čas hledat si zaměstnání. Šel jsem tedy do učení – na obor strojní zámečník do Dopravních podniků města Plzně. Po týdnu jsem zjistil, že na to nemám. Dostali jsme velký kus železa a museli jsme z něj udělat malou krychličku. Celý den pilování... Ten zvuk pilníku klouzajícího po kovu jsem prostě nesnesl.

Po čtrnácti dnech jsem se s mistrem a oborem rozloučil a přešel na učební obor číšník. To mi vyhovovalo – deset chlapů, dvacet pět štěbetavých ženských. Vyučil jsem se v restauraci Bohemia, kde jsem poznal tu skvělou starou gardu vrchních, kteří něco znamenali. Bohemka už bohužel nestojí. Je dva roky zbouraná.

V roce 1972 jsem nastoupil do Stříbra k útvaru 4405, kde jsem byl do roku 1974, a pak jsem se vrátil do Bohemky. Vydržel jsem tam dvacet let a v devětaosmdesátém přešel do Plzeňského Prazdroje, do restaurace, která byla u hlavní brány. Když se otvírala Restaurace Na Spilce, museli jsme tam všichni nedobrovolně přejít. Ratejna pro šest set lidí.

Za pár let jsem přešel nahoru do dřívějšího Rudého koutku. Tam jsem dělal šéfa cateringu. Vydržel bych tam až do penze, ale rok předtím tam začal mocenský boj o koryta. Musel jsem odejít, stejně jako několik mých kolegů. Moje místo dostal známý mé nové vedoucí. V to, že boží mlýny melou pomalu, ale jistě, jsem začal věřit až tehdy, když lidi, kteří se postarali o moje propuštění, pivovar vykopal jednoho po druhém. Tři tam ale ještě stále jsou.

Nesl jsem dost těžce, že musím náhle a z ničeho nic odejít. Rok jsem byl doma. Pak se ozval audit, že by potřebovali nějaké informace na určité zaměstnance – tak jsem je poslal někam.

Další dva roky jsem pracoval v restauraci U Přeška v Přešticích. Tam mi to však nadobro znechutil jeden provozní a já za sebou natrvalo zabouchl dveře v pohostinství.

Přešel jsem do Bohemia Sektu, kde jsem poznal ty správné kolegy. No a ve věku sedmdesáti let jsem odtamtud odešel do penze. Docela mě to mrzelo. Stýská se mi po zaměstnancích z Bohemky. Super lidi od vedení až po dámy na úklid.

Musím připomenout, že nejen v restauraci Bohemia, ale i v restauraci Na Spilce jsem poznal bezva vrchní, číšníky, servírky, kuchaře, vedoucí (až na dvě), všechny možné lidi a hosty.

A hlavně **nesmím zapomenout na svého kamaráda Čendu, kterému bych rád tuto knihu věnoval**.

Zdeněk Košař

facebook.com/Obsluhoval jsem kdekoho

Zleva Venca Náhlovský, ***Čenda Sábl****, Honza Moravec*

Příběhy na place

Někdy si člověk myslí, bůhvíjak význačné osobnosti neobsluhuje, a přitom dlouho ani netuší, jaké lidi má přímo vedle sebe na place – kolegy, kteří toho v životě dokázali mnohem víc.

Pan Malina, podle kterého napsal pan Hrabal novelu Obsluhoval jsem anglického krále. Pan Šašek, chartista, kterému Státní bezpečnost věčně dýchala na záda. Pan Kopřiva, který se měl původně zúčastnit atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, ale čtrnáct dní před akcí se zranil. Pan Čermák, který bez okolků vykázal místní buňku KSČ z restaurace s tím, že zavíračka je v deset večer a oni jsou hosté jako každý jiný (vyfasoval za to půl roku natvrdo). Nebo Honza Hora, zatraceně dobrej boxer.

Psal se rok 1969 a já nastoupil svoji životní cestu jako učeň na číšníka v Plzni, v hotýlku U Nádraží. Klasický prvorepublikový hotel, recepce, kde jsem nikdy nikoho neviděl stát, kromě kouřících číšníků, restaurace pro zhruba čtyřicet osob, vzadu salonek s poloviční kapacitou. Docela slušný počet hostů na obědy. Bylo dobrým zvykem pomáhat hostům při příchodu nebo odchodu s kabátem. Chodil tam jeden starší pán, měl na sobě vlněný kabát à la Hapka, který si nikdy nesundával. Jednou mu nesu kofolu, stojím u něj, když vtom u stolu za námi vstává jiný host a nechtěně do mě vrazí. Samozřejmě jsem celou kofolu vylil pánovi na záda. Říkám si v duchu: „Ty vole!" Běžím k výčepu, popadnu první hadr, co uvidím, vracím se k hostovi a začnu mu s ním divoce jezdit po zádech. S hrůzou zjišťuju, že jsem vzal prachovku... Pozoruju, jak jsem obsah prachovky přenesl na vlněný kabát. Vznikl tam malý hrb z prachu a žmolků. Vtom jde okolo vrchní, vyvalí oči a povídá hostovi: „Vidíte, jak vám to chlapec krásně vyčistil!" Druhý den pán přišel zas. Koukám, na zádech má krásně světlý flek, vydřený od nějakého hrubšího kartáče. Nechal si ode mě sundat kabát a nic neříkal. Akorát asi usoudil, že jsem mu z něj nadobro udělal deku, protože když odcházel a já mu pomáhal do rukávů, suše prohodil: „Hoď to na mě jako na koně!"

V hotýlku U Nádraží jsem byl již třetí rok. Jednou si nás zavolal pan vrchní: „Chlapci, byli jste vybráni a dostali důvěru, abyste šli na Den učitelů obsluhovat předsednictvo. Pozor," dodal spiklenecky, „bude tam Gusta Fučíková!" Čekal, že asi oněmíme. Omyl!

Světový den učitelů připadá na 5. října, u nás se Den učitelů slaví 28. března na výročí narození Jana Amose Komenského. Je ráno a my přicházíme do dřívějšího Odborového domu Peklo, který má nyní moderní název Kulturní dům Peklo. Všude šíleně lidí. Akce začíná v devět hodin, všichni jsou nervózní a zároveň natěšení. Je devět hodin. Úderem deváté už jsou všichni v sálu a vtom přichází ona – Gusta Fučíková. Co se děje, nechápu: jásot, potlesk ve stoje, někteří

i pláčou. My máme dvě hoďky volno, než začne svačina. Nudíme se, zapadneme do výčepu a koupíme si každý jedno pivo. Působí na nás rychle, začínáme se honit po chodbách a mlátit příručníky. Jednu chvíli nechtěně odhrneme závěs a vletíme přímo na pódium. Proběhneme za zády sedícího předsednictva a sleduje nás při tom asi sedm set párů očí. Průšvih... A to ještě netušíme, že mnohem větší teprve přijde.

V deset dopoledne odchází předsednictvo do salonku a nastupujeme my. Roznášíme studené mísy, tehdejší klasiku: šunka, salám, sýr, máslo a okurka. Na kolegu Čendu vyjde akorát Gusta. Položí před ni talíř a slušně popřeje: „Dobrou chuť!" Vtom slyšíme Gustu, jak si vymýšlí: „Pane vrchní, já nejím salám, nevyměnil by mi ho pan kuchař za sýr?" To, co odpoví Čenda, vyrazí všem přítomným dech. Povídá: „Víte, já nevím. Ale když tak se jděte domluvit s panem kuchařem sama, zda vám to vymění. Mě by kopl do zadku!" V salonku se rozhostí hrobové ticho. Kdyby mohli, napařili by nám doživotí.

Čekáme hosty na slavnostní oběd. Vidím, že přichází jeden význačný politik. Ruce v kapsách, postaví se před dveře a čeká, až mu někdo otevře. Oběd proběhne v pohodě. Jako pozornost, že se zúčastnil, dostane tašku, ve které je patrně lahev. Rozhlíží se, uvidí mě a povídá: „Vemte to za mnou do auta." Schválně se zdržím, abych mu nemusel otvírat dveře. Venku minus patnáct stupňů, on v kabátě, šálu na krku, a já pouze v bílé košili jdu za ním. Scházíme ze schodů a on na mě: „Opatrně, ať se to nerozbije." Pak poklepe u auta na okénko a řekne řidiči: „Vemte to od něj." Asi už má tak zmrzlou hubu, že ani nepoděkuje. Nenávidím ten novodobý snobismus. Vědět, že za pár let budu někomu dělat podržtašku, určitě jsem nejel v devětaosmdesátém do Prahy s vlajkou. A nejhorší je, že pán teď bude kandidovat na primátora nejmenovaného krajského města.

Těsně po vyučení pan šéfkuchař povídá: „Chceš si vydělat nějakou pětku?“ Odpovím: „Jasně, rád.“ Šéfkuchař: „Tak v sobotu přijď v devět, pojedeme do jedné vesnice. Budeš tam čepovat pivo a já tam povezu gulášovou polévku. Počítej s tím, že je to na celý den.“

Ráno jsem přišel do práce kolem osmé a všude už nádherně voněla gulášovka. Říkám: „Pane šéf, to je teda náramná vůně.“ On na to: „To víš, jsem tu od šesti a mazlím se s ní.“

Šéf měl starou škodovku stejšna. Naházeli jsme do kufru tři sudy piva, velký termos s polévkou a vyrazili. Auto už bylo dost staré, moc rychle nejelo, tak jsem šéfa ještě hecoval: „Dojedeme tam vůbec do večera?“ Šéf kontroval: „Neměj strach, něco uvidíš, hned jak vyjedeme z města.“

Město bylo za námi, šéf na to šlápl, auto ožilo a začaly serpentiny. Spokojeně povídá: „To nejezdí, to lítá!“ Najednou jsme vzadu uslyšeli ránu a celé auto provoněla polévka. Šéf zařval: „Ty vole a je to v prdeli! Já jsem asi blbě zavřel ten termos!“ Když zastavil u krajnice a otevřeli jsme kufr, všude tekla polévka a na dně termosu zůstalo jen pár vařených brambor. V tu chvíli jsem slyšel celou jeho zásobu sprostých slov, co za léta v kuchyni i v životě posbíral. Popadl ubrusy, které jsem měl připravené na zadekování stolů, a začal s nimi vytírat kufr. Další ubrus padl na to, abych utřel sudy a chlazení. Povídám: „Šéfe, a čím teď zadekuju stoly?“ Šéf vyštěkl: „Na to se vyser, dáš jenom jeden ubrus nahoru!“

Cestou šéf v kuchařském mundúru zajel k jedné samoobsluze, kde vykoupil veškerou pytlíkovou gulášovku a k tomu přibral tři kila párků. Když se vrátil, rozčiloval se: „Ještě ta kráva za pokladnou měla blbý kecy, že jsem prý rychlovařič! Já, který vaří s láskou!“ Všechno naházel do prázdného termosu a cestou mi kladl na srdce, že musíme dělat, jak je termos strašně těžký, aby nikdo nepoznal, že je v něm prd. Když jsme dorazili na místo, už tam postávalo pár chlapů. Jen co jsme otevřeli auto, všude se linula vůně rozlité polévky. Chlapi hned čenichali: „Ty vole, ta ale voní!“ a hned se nabízeli, že nám pomůžou odnést termos do kuchyně. Šéf je rychle zarazil: „Kdepak, pomozte tady radši mladému s pivem.“ Nesli jsme ten „strašně těžký“ termos sami dva do kuchyně.

První věc, co šéfkuchař udělal, byla, že vyrazil místní paní, která tam pomáhala. Poslal ji za mnou k pípě, ať mi myje sklo, a vymluvil se, že by se mu pletla pod nohy, protože potřebuje polévku ještě trochu dochutit. Pak začal čarovat. Pytlíkovka byla uvařená coby dup. Chlapi už byli nalití pivem, a tak se pustili do polévky. Uznale pokyvovali hlavami a mlaskali blahem. Když se pak kolem mě šéfkuchař mihnul, zdálo se mi, že má nějaké větší břicho. Vzápětí mi to docvaklo – pašoval pod rondonem prázdné pytlíky od polévky nenápadně ven do auta. K večeru už jsem si z něj dělal prdel: „Šéfe, nezbyla tam náhodou ještě jedna pytlíková?"

Když jsme jeli večer domů, povídám: „Šéfe, to byl teda den, co?" A šéf jen znechuceně mávl rukou: „To jo. Příště se na takovou akci vyserem. Já se jim doma půl dne chystám s poctivou polévkou, pak ji vyleju, uvařím jim sračku z pytlíku a oni to ani nepoznají!"

Jednou k nám do práce nastoupila nová kolegyně. Byla to vášnivá chovatelka andulek, a když šla ráno kolem zverimexu, neodolala a jednu si koupila.

Přišla do práce, v ruce krabičku. V naději, že jako zápisné přinesla nějaký dortík, jsem zajásal: „Copak to tam máte?" „Pojďte do salonku a uvidíte!" Tam otevřela krabičku a andulka frnk – a začalo divadlo, pták lítal po salonku. Kolegyně měla na sobě letní šaty na ramínka a andulka neudělala nic lepšího, než že jí přistála na zádech a začala po nich pochodovat. A celá restaurace pak slyšela: „Jééé, pane Zdeňku, sundejte ze mě toho ptáka, to mě vzrušuje!" A vzápětí to zařvala znova. Slyšel to celý podnik.

Vyjdu ze salonku a v restauraci naprosté ticho, všichni na mě koukají. Mají mě patrně za nějakého sexuálního úchyla. Červený jako rak jsem okamžitě zmizel z placu. Kolegové mi pak ještě několik týdnů z legrace říkali, ať na ni proboha už nedávám toho ptáka.

Stojíme u výčepu, když vtom přijde jeden „známý“ zpěvák z Prahy. Bez pozdravu. Považuje to za zbytečnost, vždyť jsme jenom číšníci, kdežto on je pan Někdo. Vyštěkne: „Je tady vedoucí?“ Povídám: „Jo, někde tam nahoře.“ On: „Tak mi ho zavolej!“ Já opáčím: „Kdo jste?“ „No vy mě neznáte? Já jsem přece XYZ!“ Vletím do kuchyně, a aby to slyšel, volám na kuchaře: „To byste nevěřili, je tady XYZ.“ Z kuchyně všichni na place, včetně umělce, slyší hlas kuchaře: „No a to se máme posrat? To je pěknej vůl.“ Hvězda to správně vyhodnotí jako provokaci.

Zavolám vedoucímu, ten přijede dolů a sedí pak spolu u stolu. Nesu jim pivo a zpěvák mi vrací úder. Položím před něj pivo, po sklenici ještě trochu stéká pěna. Byla to sklenice Rastalka. Hvězda povídá vedoucímu: „Vidíš, přinese mi pivo a ještě po sklenici teče pěna.“ Vedoucí se mě ale zastal: „Proto je tam dole ten papírový kroužek, rozetka, který to zachytí.“ Hvězda už raději nic neříká, ví, že by se ztrapnila ještě víc.

Když odejde, vedoucí mi říká: „Příště řekni, že tu nejsem, peněz má jako sraček, a chce po mně, abych mu sehnal zadarmo výčep.“

Jednou jsem pozval kamarády na oběd. Protože jsem řídil auto, dal jsem si limonádu. Servírka ji přinese a naleje. Už to, že hrozně pěnila, bylo divné. Ochutnám a říkám servírce: „Slečno, ta limonáda je kyselá.“ Ona odpoví: „Já vím, to se bere pořád ta nová a ta stará tam zůstala, až zkysla.“

Oběd v pohodě. Po něm si dám nanukový dort se šlehačkou. Slečna ho přinese, šlehačka je vedle na talířku. Ochutnám ji, taky kyselá. „Slečno, ta šlehačka je taky kyselá.“ Servírka: „Já vím, proto jsem ji dala vedle, aby vám nezkazila chuť.“ Říkám: „A co ještě víte? Abych věděl, co si už tady nedávat.“

Stojím před restaurací a vidím, jak v mercedesu přijíždí jeden náš štamgast Endy. Je to takový věčný rejpal – jednou je pivo takový, podruhý makový. Když vejde do restaurace a sedne si ke stolu štamgastů, ještě se pro jistotu zeptám, ač vím, že pije dvanáctku: „Co si dáš k pití?" „Dej mi dvandu." Přijdu do výčepu a načepuju mu jedno nealko pivo. Jenom na něj hodím pěnu z dvanáctky. Vypije ještě tři a povídá: „Budu platit!" „Tak jaké bylo dneska pivo?" ptám se. „Jo, šlo to." Řeknu mu cenu. Platí dvě třetiny toho, co jindy. „Ty vole, vy jste zlevnili pivo?" „To ne, ale měl jsi čtyři nealka, takže můžeš jet klidně autem domů." Od stolu štamgastů se ozval hlasitý smích a Endy od té doby ani nepípne.

Pivnice, dlouhé stoly po devíti židlích a na každém z nich stojí dva veliké skleněné popelníky. Jako první hosté přichází skupina osmi Amíků. Dají si osmkrát guláš a stejný počet piv. Přineseme jim objednávku, popřejeme dobrou chuť a odejdeme.

Za chvilku jdu okolo a nevěřím vlastním očím: popelníky jsou plné knedlíků! Jdu do kuchyně a říkám kuchařovi: „Ty vole, ty knedlíky stojí asi za hovno, naházeli je všechny do popelníků." Jdu se tam znova podívat a čeká mě ještě větší překvapení. Vidím, jak si ty knedlíky z popelníku zase berou jeden po druhém a dávají nazpátek na talíře. Jedli je totiž hezky postupně. Okamžitě jsme stáhli popelníky ze všech stolů, aby nepoznali, do čeho si knedlíky dávali. Byla to na hoďku nekuřácká restaurace. A nebyly žádné obyčejné popelníky, šlo o docela hezky zdobené sklo.

Jeden čas jsem pracoval s kolegou, který vždycky hned po příchodu do práce zamířil ke skříňce, kde si schovával flašku, a musel si dát pár loků. Jinak by neodnesl ani kafe, jak se mu třásly ruce. Někdy to ale

přehnal, a pak když objednával hostům, byla to hotová bomba. Zašel tak daleko, že se lidí při objednávce kuřete vyptával, jestli chtějí levé, nebo pravé stehno a levé, nebo pravé křídlo. Jednou si manželský pár skutečně poručil jedno levé a jedno pravé stehno, jenže kuchař mu náhodou nandal na talíře dvě pravá. Když je přinesl, hosté se hned ozvali, že si přece objednali každé jiné. Kolega povídá: „Bohužel, tahle kuřata jsou z Černobylu, u těch si moc vybírat nemůžeme." Pak ke mně přišel a povídá: „Ty vole, já už nesmím tolik chlastat, kecám potom kraviny."

Za dva měsíce u nás skončil.

Už čtrnáct dní jsem nespal, blížil se týden ruské kuchyně v rámci Družby... Dostali jsme zdobené bílé haleny, přepásané žlutým provazem. Horší to měly kolegyně, které nafasovaly bohatě vyšívanou bílou blůzu a dvacet centimetrů vysokou čelenku, zdobenou broušeným sklem. Nechtěl bych tu tíhu nosit celý den na hlavě. Vypadali jsme jako komparz z filmu Mrazík a vařila se výhradně ruská jídla.

Přijel zájezd a domluvil jsem se s průvodcem, že si dají bitky po kozácku. Jdu do kuchyně, netuším, že průvodce jde pět metrů za mnou, a volám na kuchaře: „Šéfe, dvacetkrát ty zbytky po kozácích!" Zezadu se hned ozve: „My tady žádný zbytky po kozácích žrát nebudeme, chceme normální jídlo!" Musím mu vysvětlit, že jde o číšnický slang, než váhavě souhlasí. Další pecka na jídelníčku byly těftěly v tomatě. Ty nešly na odbyt skoro vůbec, leda tak na personálku. Šel jsem za šéfem a povídám: „Těftěly!" On nadšeně vyhrkne: „Kolikrát?" Já na to: „Nechtěli!" A už za mnou letěl knedlík.

Týden ruské kuchyně skončil a vodka Stoličnaja pak tekla proudem. Musím dodat, že to oblečení tenkrát nešlo odmítnout – byla to povinnost.

